

**AZ ÉRINTETT CIVIL SZERVEZETEK
KÖZÖS ÁLLÁSFOGLALÁSA
A HAZAI HIV/AIDS HELYZETRŐL**

Közép-Kelet-Európában még az afrikainál is rohamosabb ütemben terjed a HIV. Keleti szomszédunknál, Ukrajnában néhány évvel ezelőtt a magyarországihoz hasonlóan alacsony volt a HIV fertőzöttek száma, mára azonban már a lakosság *egy százaléka* hordozza a vírust, és a járvány tovább terjed.

Ismertek azok a politikák és eszközök, amelyek révén megelőzhető lenne, hogy hazánk hasonló sorsra jusson. Az ENSZ, az Egészségügyi Világszervezet, az Európa Tanács és az Európai Unió ajánlásai e tekintetben egyértelmű útmutatást adnak. 2002 őszén, az anonim szűrés körüli jogalkotási vita során a jelenlegi kormányzat is a modern járványügyi elvek és eszközök mellett kötelezte el magát, amelyek az emberi jogok tiszteletben tartásán és az érintettekkel – a fertőzöttekkel és a veszélyeztetettekkel – való együttműködésen alapul. Az elmúlt másfél év alatt azonban semmi nem történt!

A magyarországi AIDS helyzet katasztrofális:

- **megelőző programok évek óta nem léteznek**, a lakosság nem rendelkezik hiteles információkkal a HIV fertőzésről, az AIDS betegségről és a vírus terjedési módjairól, veszélyeiről, miközben évről évre egyre több fiatal fertőződik meg;
- **a tévhitek következtében a HIV pozitívok sorozatos diszkrimináció áldozatai**, legyen szó egészségügyi ellátásról, oktatásról vagy munkavállalásról;
- **az ingyenes és anonim HIV szűrést és tanácsadást a megszűnés veszélye fenyegeti**: az ország egyetlen tizenöt éve működő civil központját az ott dolgozó orvosok saját forrásból tartják fenn, de támogatás híján az Anonym AIDS Tanácsadó Szolgálatot maholnap kénytelenek lesznek bezárni;
- a prevencióban korábban hatékonyan részt vevő **civil szervezetek évek óta forráshiánnyal küszködnek**;
- Magyarországnak a mai napig **nincsen átfogó és számon kérhető AIDS stratégiája**. Tizenöt éve hangoztatott sablonok, vázlatok köszönnek vissza a legutóbb (2003. december elsején) bemutatott programból is, amelyre leginkább a gyakorlati hozzáértés és a társadalmi együttgondolkodás hiánya, továbbá a politikai bürokrácia mellőngetése jellemző. **A költségvetés** AIDS megelőzésre, illetve szűrésre fordítandó részének **felhasználása nyomon követhetetlen**;
- a HIV szempontjából legvesélyeztetettebb csoportok – melegek, nők, fiatalok, szexmunkások, hajléktalanok, romák, intravénás kábítószer-fogyasztók – speciális igényeire **az állam nem fordít kellő figyelmet**. A prostituáltak az egészségügyi vizsgálatok **irreálisan magas ára** miatt nincsenek tisztában HIV státuszukkal, ami a tár-

sadalom egészére nézve **beláthatatlan következményeket** von maga után. További problémát jelent, hogy a vidéki lakosság és veszélyeztetett csoportok elérésére nincsenek programok;

- az Egészségügyi, Szociális és Családügyi Minisztérium (ESZCSM) szerepvállalása a december elseje környékén tett hangzatos politikai ígéretekben rendre kimerül: a beígért pályázatokat vagy nem írják ki, vagy ha ki is írják, az elbírálással, illetve az elnyert pénzek folyósításával hónapokig késlekednek, így történhet meg, hogy 2003 (is) kimaradt a naptárból;
- a hazai AIDS elleni küzdelmet összefogni hivatott **Nemzeti AIDS Bizottság (NAB)** a tavaly december elsejei újjáélesztése óta e tekintetben **érdemi eredményeket nem tudott felmutatni**. A NAB tagjai részben olyan politikusok vagy köztisztviselők, akik a minisztériumok (ESZCSM, OM, GYISM) delegáltjaiként, ideiglenes érdekeiknek megfelelően vesznek részt csupán a munkában. **A NAB a közvetlen minisztériumi kötődés miatt nem tudja ellátni szakmapolitikai tanácsadó, és folyamatos, kormányoktól független társadalomvédő és programirányító szerepét, valódi cselekvésre képtelen;**
- a Kormány által tavasszal meghirdetett civil stratégiában foglaltakat az ESZCSM és a NAB teljességgel figyelmen kívül hagyja, **a civil szervezetekkel való egyeztetés vagy együttműködés csak alkalmyszerűen, a kínos botrányok elkerülése végett merül föl**, és az állam véletlen sem törekszik a vállalt feladat, a HIV/AIDS elleni küzdelem hatékonyabb megvalósítására.

Követeljük, hogy az állam vállalt kötelezettségeit tartsa be!

Az állam működjön együtt azokkal a civil szervezetekkel, amelyek már bizonyították rátermettségüket, és tegye lehetővé újabb szervezetek számára, hogy becsatlakozzanak a HIV/AIDS elleni küzdelembe!

Magyarországnak legyen világos, az emberi jogok tiszteletben tartására épülő AIDS stratégiája, amelyhez a Kormány megfelelő forrásokat is rendel!

Legyen rendszeres és érdemi egyeztetés az érintett civil szervezetekkel!

Az üres ígéretek intézményesített garanciák váltsák föl!

Az állam minden szinten vegye komolyan az AIDS kérdést – a HIV nem csak december elsején fertőz!

.....
Dr. Balogh Attila
Vezető orvos
Anonym AIDS Tanácsadó Szolgálat

.....
Dr. Csernus Eszter - jogász
Betegjogi programvezető
Társaság a Szabadságjogokért

.....
Cseke István
Ügyvivő
Háttér Társaság a Melegekért

.....
Laczó Zoltán
Elnök
PLUSZ Egyesület

.....
Dr. Forrai Judit
Programvezető
Szex Edukációs Alapítvány

.....
Földi Ágnes
Elnök
**Magyarországi Prostituáltak
Érdekvédelmi Egyesülete**